

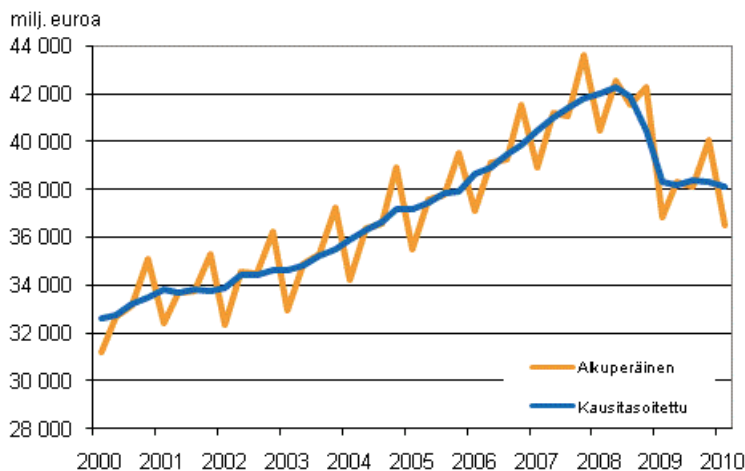
Neljännesvuositilinpito

2010, 1. vuosineljännes

Bruttokansantuote väheni 0,4 prosenttia edellisestä vuosineljänneksestä ja 0,8 prosenttia vuoden takaisesta

Bruttokansantuotteen volyymi supistui tammi-maaliskuussa 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Vuoden 2009 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote supistui 0,8 prosenttia työpäiväkorjattuna. Työpäiviä oli ensimmäisellä neljänneksellä saman verran kuin vuotta aiemmin.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2000 hintoihin

Vuoden 2009 viimeisen neljänneksen bruttokansantuotteen muutos tarkentui -0,2 prosenttiin edellisestä neljänneksestä (oli -0,0 %) ja -5,2 prosenttiin vuoden takaisesta (oli -5,1 %). Kausitasoitettujen ja trendiaikasarjojen tiedot muuttuvat aina uusien havaintojen myötä. Tarkentumiset voivat etenkin suhdannekäänteissä olla suuria, mikä tulee ottaa huomioon kausitasoitettuja ja trenditietoja käytettäessä.

Viennin volyymi väheni 11 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,2 prosenttia vuoden takaisesta. Vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä tapahtunut risteilyalustoimitus pienentää edellisestä neljänneksestä laskettua viennin muutosprosenttia. Tuonti supistui 2,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 4,5 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityisen kulutuksen volyymi väheni ensimmäisellä neljänneksellä 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta kasvoi 1,1 prosenttia vuoden takaisesta. Investoinnit vähenivät 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,6 prosenttia vuoden takaisesta.

Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon laskentamenetelmiä on uudistettu tämän julkaisun yhteydessä. Kaikki aikasarjat on laskettu uudelleen vuoden 1990 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen. Uusista menetelmistä kerrotaan tarkemmin erillisessä menetelmätiedotteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/men.html>

Lisätietoja kausitasoitusmenetelmästä: http://www.tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

Volyymi tarkoittaa hintamuutoksista puhdistettua tietoa. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuoden takaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta, muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitettusta aikasarjasta.

Sisällys

1. Suomen talous ei kasvanut ensimmäisellä neljänneksellä, vientikysyntä edelleen heikkoa.....	4
1.1. Tuotanto.....	4
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	5
1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	5
1.4. Käytävissä olleet tiedot.....	6
Liitetaulukot	
1. Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen.....	7
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	8

1. Suomen talous ei kasvanut ensimmäisellä neljänneksellä, vientikysyntä edelleen heikkoa

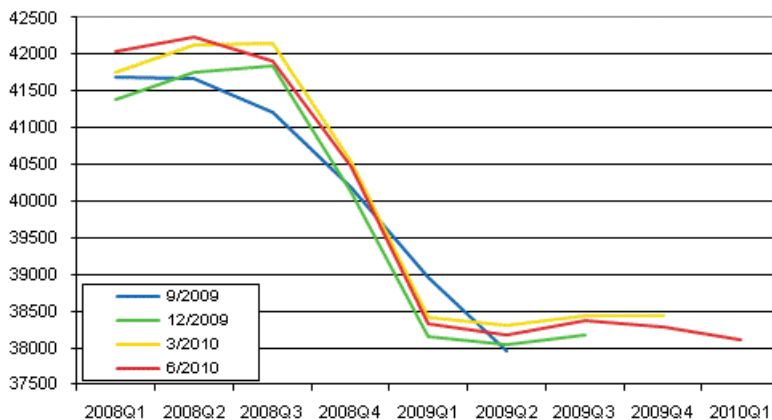
Bruttokansantuotteen volyymi väheni tammi-maaliskuussa 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote oli 0,8 prosenttia pienempi kuin vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote supistui 0,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Bruttokansantuotteen volyymin muutos vuoden 2009 viimeisellä neljänneksellä oli -0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja -5,2 prosenttia vuoden takaisesta, kun edellisessä julkaisussa vastaavat muutokset olivat 0,0 % ja -5,1 %.

Kausitasoitettu bruttokansantuotteen volyymi oli uuden aikasarjan mukaan suurimmillaan vuoden 2008 toisella neljänneksellä, jonka jälkeen se putosi hyvin nopeasti etenkin vuoden 2008 viimeisellä ja vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä. Tuotanto on tämän jälkeen pysytellyt vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen tasolla.

Suomen talous on supistunut meneillään olevassa taantumassa suhteellisesti enemmän kuin EU-alueen talous. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä bruttokansantuote kasvoi Eurostatin kokoamien ennakotietojen mukaan EU-alueella 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,3 prosenttia vuoden takaisesta.

Bruttokansantuotteen kausitasoitettun volyymin tarkentuminen Neljännesvuositilinpido julkaisuissa

1.1. Tuotanto

Alkutuotannon arvonlisäyksen volyymi oli ensimmäisellä neljänneksellä 3 prosenttia suurempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 1,4 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Maatalouden arvonlisäys kasvoi selvästi vuoden takaiseen verrattuna, mutta metsätalouden tuotanto väheni.

Teollisuuden tuotanto väheni hieman ensimmäisellä neljänneksellä. Arvonlisäys oli 1,2 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä, mutta 1,9 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Puu- ja paperiteollisuudessa arvonlisäystä kertyi 7,4 prosenttia vähemmän kuin edellisellä neljänneksellä, mutta 5,4 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Metalliteollisuudessa (ml. sähkö- ja elektroniikkateollisuus) arvonlisäys väheni 3,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,2 prosenttia vuoden takaisesta. Muun tehdasteollisuuden arvonlisäys pieneni 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,9 prosenttia vuoden takaisesta.

Rakentamisen arvonlisäyksen volyymi on laskenut tasaisesti vuoden 2008 ensimmäisen neljänneksen jälkeen, eikä käännettä nähty vielä. Tammi-maaliskuussa tuotanto laski yhden prosentin edellisestä neljänneksestä ja 6,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Palvelutoimialojen arvonlisäys pysyi edellisen neljänneksen tasolla, mutta laski 1,3 prosenttia vuoden takaisesta. Kaupan arvonlisäys pysyi samalla tasolla kuin edellisellä neljänneksellä ja vuosi sitten. Kuljetus-, varastointi ja tietoliikennepalvelut supistuivat 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2 prosenttia vuoden takaisesta. Kiinteistö- ja liike-elämän palveluiden arvonlisäys pysyi edellisen neljänneksen tasolla, mutta laski 2,6 prosenttia vuoden takaisesta.

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyyymi pieneni 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja yhden prosentin vuoden takaisesta.

1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä laski 1,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,4 prosenttia vuoden takaisesta. Etenkin vienti sekä kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestoinnit vähensivät kysyntää. Ulkomaankauppaa vaikeutti maaliskuulle ajoittunut ahtausalan työselkkaus.

Viennin volyyymi laski tammi-maaliskuussa 11 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja oli 2,2 prosenttia alempana kuin vuosi sitten. Vertailua edelliseen neljännekseen vaikeuttaa lokakuussa 2009 tapahtunut risteilyalustoimitus. Miljardin euron arvoisen alustoimituksen huomioon ottaenkin kausitasoitettu käypähintainen vienti jää kuitenkin ensimmäisellä neljänneksellä hieman pienemmäksi kuin edellisellä neljänneksellä. Tavaroiden vienti väheni 9,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja palveluiden vienti 12,2 prosenttia. Tuonnin volyyymi väheni 2,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja oli 4,5 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten. Tavaroiden tuonti väheni 3,8 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta palveluiden tuonti kasvoi 1,4 prosenttia.

Neljännen neljänneksen tuonnin muutos (tavarat ja palvelut yhteensä) tarkentui -1,4 prosenttiin edellisestä neljänneksestä ja -16,9 prosenttiin vuoden takaisesta, kun edellisessä julkaisussa vastaavat muutokset olivat +0,7 % ja -16,5 %. Viennin volyymin muutos neljännellä neljänneksellä tarkentui +10,1 prosenttiin edellisestä neljänneksestä ja -12,2 prosenttiin vuoden takaisesta, kun edellisessä julkaisussa vastaavat muutokset olivat +7,4 % ja -13,8 %. Tuonnin ja viennin tiedot saattavat tarkentua huomattavasti.

Yksityisen kulutuksen volyyymi supistui ensimmäisellä neljänneksellä 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta kasvoi 1,1 prosenttia vuoden takaisesta. Kylmän talven vaikutus näkyy lyhytikäisten tavaroiden (mm. sähkö, polttoaineet) kulutuksessa, jossa kasvua oli 1,3 % edellisestä neljänneksestä. Julkisten kulutusmenojen volyyymi kasvoi 0,6 prosenttia niin edelliseen kuin vuoden takaiseen neljännekseenkin verrattuna.

Investointien volyyymi pieneni ensimmäisellä neljänneksellä 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,6 prosenttia vuoden takaisesta. Rakennusinvestoinnit vähenivät 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 5,6 prosenttia vuoden takaisesta. Asuinrakennusinvestoinneissa on kuitenkin nähtävissä selvää pirstymistä heikkoon edellisvuoteen nähden volyymin kasvaessa 8,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 15,9 prosenttia vuoden takaisesta. Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyyymi supistui 6,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 3,6 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityiset investoinnit vähenivät 1,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta julkiset investoinnit kasvoivat 0,6 prosenttia.

1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisyystilanteessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia ensimmäisellä neljänneksellä. Työllisten määrä lisääntyi 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta työllisiä oli 2,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,9 prosenttia vuoden takaisesta. Neljänneksellä oli työpäiviä saman verran kuin vuotta aiemmin.

Työttömyysaste oli tammi-maaliskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 9,3 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 7,6 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma pieneni tammi-maaliskuussa 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 0,6 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna (ei sisällä työsuhteoptioita). Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, kasvoi käyvin hinnoin 14,2 prosenttia vuoden takaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 0,3 prosenttia suurempi kuin vuosi sitten.

1.4. Käytettävissä olleet tiedot

Neljännksen ennakkotiedot perustuvat 28.5.2010 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä. Verohallinnon Oiva-aineistoon vuoden 2010 alussa tehdyt tiedonantajien vastaamisfrekvenssiä koskevat muutokset ovat ainakin väliaikaisesti heikentäneet erityisesti arvonlisäyksen ja bruttokansantuotteen lähdeaineistojen kattavuutta. Tämän vuoksi vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen bruttokansantuotteen estimaatti voi tarkentua tavallista enemmän seuraavan julkistuksen yhteydessä.

Vuositason tiedot vastaavat 29.1.2010 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja. Vuosien 2007–2009 vuositiedot tarkentuvat seuraavan kerran 15.7.2010 vuositilinpidon julkistuksen yhteydessä. Vuoden 2010 toista neljänestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 8.9.2010, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkistetaan. Neljännesvuositiedot tarkentuvat kunnes vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Tuotannon suhdannekuvaajan julkistus 13.8.2010 tulee ensimmäistä kertaa sisältämään bruttokansantuotteen pikaennakkotiedon (flash-estimate) toiselle vuosineljännekselle.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon uusista menetelmistä kerrotaan tarkemmin erillisessä menetelmätiedotteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/men.html>

Liitetaulukot

1. Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		2009 2. nelj.	2009 3. nelj.	2009 4. nelj.	2010 1. nelj.
Kausitasoitettu muutos edellisestä neljänneksestä, %	1.3.2010	-0,3	0,3	0,0	.
	9.6.2010	-0,4	0,5	-0,2	-0,4
Työpäiväkorjattu muutos vuodentakaisesta, %	1.3.2010	-9,1	-8,9	-5,1	.
	9.6.2010	-9,8	-8,2	-5,2	-0,8

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot.

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettu rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

Sektorittaisia neljännesvuositilejä ei toistaiseksi vielä julkaista.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto eli laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositaset ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatalo.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettut alasarjat summataan aggregaattitaso sarjoiksi. Volyymisarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus. Alkuperäisten sarjojen lisäksi ovat saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettut (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin käytettäviä lähdetilastoja aiemmista vuosineljänneksistä saatetaan tarkentaa ja toiseksi osa lähdetilastoista saadaan käyttöön vasta laskettaessa uusia neljänneksiä. Kolmanneksi neljännesvuositilinpidon tiedot tarkistetaan vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja.

Vuosina 1995-2004 kiinteähintaisen bruttokansantuotteen ensimmäinen neljänneksi on ollut keskimäärin 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Ensitetiedon mediaani on ollut 0,6 prosenttiyksikköä pienempi kuin lopullinen. Suurin yksittäisen neljänneksen ero lopullisiin tietoihin on ollut -1,6 prosenttiyksikköä. Viiden viimeisen vuoden aikana (2001-2005) ensitetiedon keskiarvo ja mediaani ovat olleet 0,6 prosenttiyksikköä pienemmät kuin lopullinen tieto ja yhden kerran etumerkki on ollut väärä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 70 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua, lopullisiksi tiedot tulevat kaksi vuotta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

Kausitasoitettut sarjat muuttuvat taaksepäin myös menetelmästä johtuvista syistä, vaikka alkuperäiset sarjat eivät olisi muuttuneet.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Kunkin neljänneksen aikasarjatiedot ovat yhtenevät, mutta eri neljännesten aikasarjoja ei tule käyttää ristiin, koska sarjoihin on saatettu tehdä tilinpidon laskentamenetelmämuutoksista tulevia muutoksia. Neljännestilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tilinpidon käyttämiin lähdetilastoihin tiedoissa saattaa siis olla eroja.

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen (09) 1734 3332

Samu Hakala (09) 1734 3756

Vastaava tilastojohtaja:

Ari Tyrkkö

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute